

De officiële Belgische onderscheidingen voor de eerste Wereldoorlog

Met dit artikel tonen we u een overzicht van alle medailles die verleend werden aan militairen en burgers die zich verdienstelijk gemaakt hebben tijdens de Eerste Wereldoorlog. We hebben ook nagetrokken wie deze medailles mogen dragen. Volgens **artikel 1 van de wet van 17 maart 1920** zijn het enkel de titularissen zelf die deze eretekens mogen dragen.

Eén uitzondering wordt gemaakt, de moeders van de voor het vaderland gesneuvelde militairen hebben het recht de eretekens te dragen welke aan hun zonen werden verleend.

De redactie

Aanpassingen aan bestaande onderscheidingen

De Belgische Ordes met palm op het lint

De bestaande Belgische Ordes (Leopoldsorde, Kroonorde, Orde van Leopold II, Orde van de Afrikaanse Ster en Koninklijke Orde van de Leeuw) welke in oorlogstijd werden toegekend, werden voorzien van een palm met letter "A" (voor Koning Albert I) op het lint. De Koninklijke Besluiten hiervoor dateren van 1915 en 1916.

Leopoldsorde,
Ridder ten militaire titel, met palm

De Belgische Ordes met gekruiste zwaarden op het lint

Door het Koninklijk Besluit van 14 februari 1939 werden zilveren gekruiste zwaarden ingesteld voor drie Belgische ridderordes (Orde van Leopold I, Kroonorde en Orde van Leopold II) om aan te duiden dat het ereteken aan oudstrijders werd toegekend voor verleende diensten in oorlogstijd.

*Leopold II Orde,
Officier met
gekruste zwaarden
en extra staafje
ter aanduiding dat
de gedecoreerde
ook de Gouden
Medaille van de
Orde van Leopold II
ontving als burger.*

*Kroonorde, Officier
met gekruiste
zwaarden*

*Leopoldsorde,
Ridder ten militaire
titel, met gekruiste
zwaarden*

De Belgische Ordes met centrale gouden streep of gouden zijstrepren

Door het Koninklijk Besluit van 24 juni 1919 werd bepaald dat burgers voor hun verdienste tijdens de Wereldoorlog konden verermerkt worden met een Belgische Orde :

- bij toekenning voor een bijzondere daad van moed en indien de rechthebbende ervoor vermeld werd in de Dagorde, kreeg het lint randen in gouddraad en werd een gouden ster aangebracht; indien de moedige daad geen aanleiding had gegeven tot vermelding in de Dagorde bleven enkel de gouden randen behouden.
- Indien de toekenning van het ereteken van de Orde gebeurde voor bijzondere verdienste tijdens de oorlog werd een gouden band centraal in het lint geweven. Voor bijzondere verdienste in humanitair oorlogswerk werd dan bovendien een zilveren ster op het lint gedragen.
- In 1946 verscheen een Koninklijk Besluit waarmee deze onderscheidingen ook beschikbaar werden voor gelijkaardige daden of verdienste tijdens de Tweede Wereldoorlog.

*Orde van Leopold II,
ridder met centrale
gouden streep en
ster*

*Orde van Leopold II,
officier met centrale
gouden streep*

*Kroonorde,
Gouden Medaille
met centrale
gouden streep*

Kroonorde, Ridder met gouden randstrepen

Leopoldsorde, Ridder ten burgerlijke titel, met gouden randstrepen

De Militaire Decoratie, Artikel 4

Uitgereikt aan onderofficieren en soldaten van de Belgische strijdkrachten ofwel voor trouwe dienst, ofwel voor moed of uitzonderlijke verdienste (Artikel 4).

De Militaire Decoratie werd ingesteld op 22 december 1873 en, vroeg in de 20ste eeuw, werd een decreet uitgevaardigd waardoor deze onderscheiding in twee klassen werd opgesplitst. De Decoratie 2de Klasse werd uitgereikt voor 10 jaar dienst, vijf supplementaire jaren geven recht op een chevron op het lint, de 1ste Klasse.

Indien dit ereteken echter werd uitgereikt voor een daad van moed of voor uitzonderlijke verdienste (Artikel 4 van de statuten van de Militaire Decoratie), werd het lint gewijzigd in een rood lint met de nationale Belgische driekleur aan de randen. Indien deze "Artikel 4" uitreiking het gevolg is van oorlogsdaden, wordt een zilveren palm met het koninklijk monogram op het lint aangebracht.

Militaire Decoratie, Artikel 4, 2de klasse met palm

Nieuwe eretekens

Het Oorlogskruis (Croix de Guerre) 1914-1918

Dit bronzen kruis, ingesteld op 25 oktober 1915, werd toegekend aan militairen voor een daad van moed tegenover een vijand. Ook buitenlands militair personeel kon dit ereteken verkrijgen. Naast daden van moed kwamen nog andere omstandigheden voor uitreiking in aanmerking : bv. militairen met minstens 5 frontstrepen (3 jaar frontdienst) voor goed

gedrag, vrijwilligers ouder dan 40 of jonger dan 16 jaar met minstens 18 maand dienst in een gevechtseenheid, ontsnapte krijgsgevangenen welke opnieuw in militaire dienst traden of militairen welke, omwille van oorlogsverwondingen, op inactief werden geplaatst, kregen eveneens het Oorlogskruis toegekend.

Een aantal emblemen konden op het lint aangebracht worden voor Vermelding in de Dag-orde : een Vermelding op legerniveau bracht een bronzen palm met de letter "A" (Koning Albert I) met zich mee, vijf dergelijke vermeldingen werden omgezet in een zilveren palm en vijf zilveren in een gouden palm; Vermeldingen op divisie- of regimentsniveau werden aanvankelijk gekenmerkt door bronzen, zilveren of gouden leeuwjes maar deze werden later afgeschaft en vervangen door de eerder beschreven palmen.

Tevens kan een kleinere versie van een schouderkoord van een Belgische ridderorde op het lint aangebracht worden, zoals bv. de Orde van Leopold I. Dit moet echter wel beschouwd worden als een niet-officiële draagwijze.

De voorzijde van het kruis, dat gekruiste zwaarden tussen de kruisarmen heeft, toont een klimmende leeuw in het medaillon, de achterzijde is identiek behalve voor de vervanging van de leeuw door het koninklijk monogram "A". Het lint is rood met vijf groene strepen.

*Oorlogskruis met
2 bronzen palmen
en 4 bronzen
leeuwjes*

*Oorlogskruis met
zilveren
en gouden palm*

*Oorlogskruis met
bronzen palm en
zilveren leeuwje*

*Oorlogskruis met
2 bronzen palmen
en miniatuur
schouderkoord in
de kleur van de
Leopoldsorde*

De IJzermedaille 1914-1918

Uitgereikt aan diegenen die, tussen 17 en 31 oktober 1914, deel uitmaakten van het leger strijdend aan de IJzer en er uitmuntend gestreden hebben.

Deze bronzen medaille (met een groene tint en met een medaillon in groen email bovenaan) werd ingesteld op 18 oktober 1918 en volgt in belangrijkheid onmiddellijk op het Oorlogskruis 1914-1918. Ook geallieerde militairen welke aan de IJzerslagen deelnamen, kwamen in aanmerking.

Op de voorzijde staat een naakte, gehelmde man met een lans (het tot staan brengen van de Duitse aanval symboliserend) met aan de rechterzijde de data "17-31 / OCT. / 1914". In het geëmailleerde medaillon kan men het woord "YSER" lezen. Op de achterzijde zit een gewonde leeuw met een slagveld als achtergrond en met onderaan opnieuw het woord "YSER" terwijl in het medaillon het koninklijk monogram, de letter "A" (Koning Albert I) is aangebracht. Het lint is rood (bloed) met brede zwarte randen (rouw).

Deze medaille is, zowel wat de voorzijde als de achterzijde betreft, van een povere kwaliteit voor een ereteken met een dergelijke historische waarde : tijdens de gevechten aan de IJzer tussen de vermelde data bracht het Belgische Leger de Duitse opmars onder Generaal von Falkenhayn tot staan en verloor zowat 60.000 man aan gesneuvelden en gekwetsten, méér dan een derde van de totale sterkte van het toenmalige Belgisch Leger !

*IJzermedaille
met miniatuur
schouderkoord in
de kleur van de
Leopoldsorde*

Het IJzerkruis

Dit kruis vervangt de IJzermedaille en is eigenlijk dezelfde medaille maar geplaatst op een kortarmig kruis, met het medaillon over de bovenste kruisarm. Tussen de kruisarmen ligt een dunne lauwerkrans.

Deze onderscheiding werd ingesteld door middel van Koninklijke Besluiten van 5 februari en 22 augustus 1934 en kan enkel ter vervanging van de IJzermedaille worden gedragen, nooit samen ermee. Gezien op dat ogenblik weinig rechthebbenden nog geïnteresseerd waren om hun medaille om te wisselen (en dit nog zelf dienden te betalen ook) voor het nieuwe kruis, is deze decoratie vrij zeldzaam.

Dit kruis treft men ook soms aan met een zwart lint met gele middenstreep, de Vlaamse kleuren, maar dit lint is niet officieel erkend.

*IJzerkruis aan
"Vlaams" lint*

Het Vuurkruis 1914-1918

Uitgereikt aan allen die de "Vuurkaart" hadden ontvangen, m.a.w. allen die minstens 18 maanden in de frontlijn gediend hadden.

Dit bronzen kruis, met korte, brede armen, werd ingesteld op 6 februari 1934 en wordt onmiddellijk na de IJzermedaille (of Kruis) gedragen. Het Vuurkruis kon niet posthuum worden uitgereikt. Op de grote rechthoek aan de voorzijde is een verlaten slagveld te zien, geflankeerd door een verticale lauwertak : vooraan een helm op een bajonet, achteraan een heuvel met een 75mm geschut terwijl de zon tussen enkele wolken schijnt.. De keerzijde toont in het paneel een koningskroon van waaruit zeven stralen vertrekken en een grote lauwertak waarover de Latijnse tekst "SALUS PATRIAE / SUPREMA LEX" is aangebracht. De jaartallen "1914 / 1918" staan rechts onderaan terwijl linksonder de naam van de ontwerper van het ereteken, A. Rombaut, is vermeld. Het lint is rood met lichtblauwe randen en een centrale streep in diezelfde kleur.

*Het Vuurkruis
1914-1918*

De Maritieme Decoratie 1914-1918

Uitgereikt voor uitzonderlijke verdienste ter zee (met inbegrip van toekenning aan leden van de Koopvaardij- of Visserijvloot).

Deze onderscheiding werd ingesteld op 19 november 1918, in vijf klassen. Dit ereteken is identiek aan de Burgerlijke Decoratie 1914-1918 (zie hierna) behalve wat de uitvoering van het lint en de daarop aangebrachte gekruiste ankers betreft. De klassen zijn :
Kruis 1ste Klasse (goud) - Kruis 2de Klasse (zilver) - Medaille 1ste Klasse (goud)
Medaille 2de Klasse (zilver) - Medaille 3de Klasse (brons)

*Maritieme
Decoratie,
Kruis 1ste klasse*

*Maritieme
Decoratie,
Kruis 2de klasse*

*Maritieme
Decoratie,
Medaille 1ste klasse*

*Maritieme
Decoratie,
Medaille 2de klasse*

*Maritieme
Decoratie,
Medaille 3de klasse*

De Burgerlijke Decoratie 1914-1918

Toegekend aan burgers of niet-combattante militairen voor uitzonderlijke verdienste ten bate van het land.

Deze onderscheiding, in vijf klassen, was gebaseerd op de Burgerlijke Decoratie welke in 1867 was ingesteld. Op 18 mei 1915 voerde Koning Albert I de Burgerlijke Decoratie 1914-1915 in waarbij aanvankelijk het originele koninklijke monogram (2 verstrengelde letters "L" - Koning Leopold) werd behouden omwille van de heersende oorlogssituatie.

De nieuwe decoratie verschilt op drie punten van de 1867 versie : het lint, de gekruiste zwaarden en een staafje "1914-1915". Slechts enkele Burgerlijke Decoraties 1915 werden door de Belgische regering, toen in ballingschap in het Franse Le Havre, uitgereikt.

Op 12 december 1918 werd dan de eigenlijke Burgerlijke Decoratie 1914-1918, met het monogram "A" van Koning Albert I, ingesteld. De vijf klassen, welke sedert het ontstaan onveranderd gebleven waren, zijn : de Kruisen 1ste en 2de Klasse (resp. goud en zilver) en de Medailles 1ste, 2de en 3de Klasse (goud, zilver en brons).

De kruisen zijn in wit email uitgevoerd en verguld of verzilverd naargelang de klasse. Ze hebben dezelfde voor- en achterzijde met het koninklijk monogram in een centraal medailon en gekruiste zwaarden (in het metaal van de klasse) tussen de kruisarmen.. Het lint is lichtgroen met de nationale Belgische driekleur (rood, geel en zwart) aan de randen. Een gouden band (later een gele streep) is centraal in het lint geweven (behalve bij de 1914-15 uitvoering).

Bij de medailles (verguld, verzilverd of brons naargelang de klasse) is de ruimte tussen de kruisarmen, waartussen een Boergondisch kruis ligt, opgevuld en gekruiste zwaarden zijn aanwezig tussen de medaille en het lint. Dit lint is identiek aan dat voor de kruisen behalve wat betreft de gouden (of gele) band.

De vijf klassen hebben alle een staafje "1914-1918" (in hetzelfde metaal als het kruis of de medaille) op het lint.

*Burgerlijke
Decoratie,
Kruis 1ste klasse*

*Burgerlijke
Decoratie,
Medaille 2de klasse*

*Burgerlijke Decoratie,
Medaille 3de klasse*

*Burgerlijke
Decoratie,
Medaille 1ste klasse*

De Koning Albert Medaille

Toegekend zowel aan Belgen als aan buitenlanders welke, tijdens de oorlog, uitzonderlijke verdienstelijk waren bij het promoten, organiseren of de administratie van humanitaire en caritatieve werken welke Belgen in nood bijstonden.

Deze bronzen medaille werd ingesteld op 7 april 1919 en toont op de voorzijde het hoofd van Koning Albert I en, binnen een lauwerkrans omheen de rand, de tekst "ALBERT ROI DES BELGES". Op de achterzijde staat, binnen eenzelfde lauwerkrans, "EN / TEMOIGNAGE / DE RECONNAISSANCE / NATIONALE". Deze medaille kon eveneens worden uitgereikt met een Vlaamse tekst : "ALBERT KONING DER BELGEN" op de voorzijde en "ALS BLIJK VAN 'S LANDS ERKENNELIJKHEID" achteraan, indien de rechthebbende dit zo wenste. Onderaan staan de jaartallen "1914 - 1918". Het lint is donkerrood met de nationale kleuren in het midden.

Een variante hiervan, met twee banden met telkens de driekleur, werd gebruikt voor medailles welke werden toegekend aan diegenen die werden onderscheiden voor hun verdienste in het ravitailleren van het bezette België.

*Koning Albert
Medaille aan
lint met centrale
driekleur*

*Koning Albert
Medaille aan lint met
dubbele driekleur*

De Koningin Elisabeth Medaille

Toegekend aan zowel Belgen als buitenlanders welke uitzonderlijke waardevolle diensten aan Belgische burgers of militairen hebben betoond tijdens de oorlog en meer bepaald voor het verzorgen van zieken en gewonden tijdens een periode van minstens één jaar vóór 10 september 1919.

Deze bronzen medaille werd ingesteld op 15 september 1915 en gefinaliseerd met een Koninklijk Besluit van 14 mei 1919. Indien toegekend voor verdienste in een hospitaal werd een rood geëmailleerd kruis aangebracht in de open ring onder het lint.

De voorzijde toont het hoofd van Koningin Elisabeth, naar rechts kijkend, en rond de rand staat de tekst "ELISABETH REINE DES BELGES" (Elisabeth Koningin der Belgen). Op de achterzijde zit een verpleegster die een olielamp ophoudt. Onderaan staan de jaartallen "1914 - 1918" en omheen de rest van de medaillerring is een Latijnse tekst aangebracht: "PRO PATRIA HONORE ET CARITATE" (Voor land, eer en barmhartigheid). Het lint is grijs met paarse randen.

*Koningin Elisabeth
Medaille met rood
kruis*

*Koningin Elisabeth
Medaille*

De Medaille van de Vrijwillige Strijder 1914-1918

Toegekend aan Belgische of buitenlandse burgers welke zich vrijwillig aanmeldten om in de Belgische strijdkrachten te dienen en welke effectief, tijdens de Eerste Wereldoorlog, in een gevechtseenheid in een gevarezone dienden gedurende tenminste 6 maanden.

Op 17 juni 1930 werd deze bronzen medaille ingesteld maar later werd het uitreikingsgebied nog uitgebreid, zo bv. dienden vrijwilligers ouder dan 40 jaar slechts 3 maanden en vrijwilligers boven de 50 slechts 1 maand te hebben gediend. Medisch personeel kon de medaille toegewezen krijgen voor twee jaar dienst in onbezet België en nog andere bepalingen regelden de toekenning aan jongeren welke waren gevlucht uit bezet België, de toekenning ingeval van oorlogsverwonding, posthume uitreiking enz.

De voorzijde van de medaille toont de hoofden van twee vrijwilligers, de ene met een hoofddeksel anno 1830 (het jaar van de Belgische onafhankelijkheid) en de andere met een helm van 1914. Bovenaan staat een koningskroon op lauwertakken. De achterzijde draagt de jaartallen "1914-1918" in het midden en de tekst "VOLUNTARIIS PATRIA MEMOR" omheen de rand. Het lint is donkerblauw.

*De Medaille van de
Vrijwillige Strijder
1914-1918*

De Overwinningsmedaille 1914-1918

Uitgereikt aan allen die dienst deden in het gemobiliseerde Belgische leger tussen 1 augustus 1914 en 11 november 1918.

Deze bronzen medaille, aanvankelijk voorgesteld door de Franse veldmaarschalk Foch als een intergeallieerde medaille en als dusdanig ook aangenomen, werd ingesteld op 15 juli 1919. Door latere decreten kon ze ook worden toegekend aan bv. deelnemers aan de Afrikaanse campagnes, leden van de koopvaardijvloot en vissers enz.

Op de voorzijde is de overwinningsgodin afgebeeld met uitgespreide vleugels en staand op een wereldbol. In haar linkerhand houdt ze een lauwerkrans, in haar rechter een zwaard en een lauwerkrans. De keerzijde toont, binnen een lauwerkrans, het Belgische wapen en omheen de rand is de tweetalige tekst "LA GRANDE GUERRE POUR LA CIVILISATION. DE GROOTE OORLOG TOT DE BESCHAVING". Het lint is van het "regenboog"-type dat door alle geallieerden voor deze medaille werd gebruikt.

*De Overwinningsmedaille
1914-1918*

De Herinneringsmedaille aan de Oorlog 1914-1918

Toegekend aan hen die in de rangen van de Belgische strijdkrachten dienden gedurende de Wereldoorlog en voldeden aan de criteria voor de Overwinningsmedaille.

Deze bronzen, enigszins driehoekige medaille werd ingesteld op 21 juli 1919 en kon voorzien worden van een aantal emblemen : een kroon voor vrijwilligers, een zilveren staafje per frontstreep, een verguld staafje ter vervanging van 5 zilveren, een rood email kruis voor elke wondstreep enz. Frontstepen werden als volgt toegekend : de eerste streep na één jaar frontdienst, de volgende frontstreep voor elke volgende 6 maand frontdienst. Marinepersoneel en vissers konden een anker op het lint aanbrengen indien ze ook de Maritieme Decoratie hadden ontvangen. Leden van het Expeditiekorps voor Rusland ontvingen een staafje "1916-R-1917" of "1916-R-1918".

De voorzijde van de medaille toont het gehelmde hoofd van een soldaat waarbij de helm is versierd met een lauwertak. In de onderste hoeken van de medaille staan de jaartallen "1914" en "1918" terwijl bovenaan de medaille een klimmende leeuw, omgeven door een eikeloftak (links) en een lauwertak (rechts) te vinden zijn. De ommezijde heeft een tweetalig inschrift, onder een koningskroon geflankeerd door een eikeloftak (links) en een lauwertak (rechts) : "MEDAILLE COMMEMORATIVE / DE LA CAMPAGNE / 1914-1918 / HERDENKINGS-MEDAILLE / VAN DEN VELDTOCHT".

*Herinneringsmedaille
1914-18 met Rusland-
staafje (Expeditiekorps
voor Rusland)*

*Herinneringsmedaille
1914-18 met gekruiste
ankers (militaire marine)*

*Herinneringsmedaille
1914-18 met rood
kruis en staafjes voor
frontstrepen en een
niet-officiële variante
van het Ruslandstaafje*

*Herinneringsmedaille
1914-18 met zilveren
kroontje (leden
inlichtingendiensten,
draggers van een
nationale orde)*

*Herinneringsmedaille
1914-18 met anker
(Koopvaardij- en
Visserijvloot)*

*Herinneringsmedaille
1914-18 met
zwarte staafjes
(krijgsgevangene)*

De Herinneringsmedaille van de Afrikaanse Veldtochten

Deelnemers aan de veldtochten in Kameroen, Rhodesië, Duits Oost-Afrika en in de grensgebieden van Oostelijk Belgisch Congo tussen 1914 en 1918 konden dit ereteken bekomen.

Deze zilveren (voor Europeanen) of bronzen (voor inboorlingen) medaille werd op 21 februari 1917 ingesteld. Een latere veldtocht, vanuit Tanganika in Duits Oost-Afrika en welke uitmondde in de verovering van de stad Mahenge in oktober 1917, werd herdacht met een staafje "MAHENGE", ingesteld in 1931.

Op de voorzijde van deze medaille zit een leeuw, voorpoten op een rotsblok, en op de achtergrond zijn een deel van een heuvel en enkele tropische bomen en planten te zien. Bovenaan de medaille staat nog een kleine ster en dit sterretje staat ook op de achterzijde, omgeven door de jaartallen "1914" en "1916"(1ste type) of "1917"(2de type). De rest van de achterzijde wordt ingenomen door 3 lauwertakken, gedeeltelijk bedekt met de namen van de gebieden (grotere letters) en plaatsen (kleinere letters) waar de troepen werden ingezet : KAMERUN / OUESSO ASSOBAM / MULUNDU JAUNDE / AFRIQUE ORIENTALE ALLEMANDE / KIGALI / NUANSA UDJIJI / USUMBURA BIARAMULO / KITEGA ST MICHEAL / TABORA". Het lint is lichtblauw met gele randen.

*Afrikaanse
Veldtochtmedaille
in zilver met
Mahenge staafje*

*Afrikaanse
Veldtochtmedaille
in brons*

De Medaille van de Politieke Gevangene 1914-1918

Uitgereikt aan Belgen welke door de vijand gevangen gezet waren voor minimum één maand voor daden van moed of verdienste als steun aan de geallieerden.

Deze bronzen medaille, ingesteld op 26 december 1930, is identiek aan de Koning Albert Medaille (zie hoger) behalve het lint dat lichtblauw is met de nationale driekleur horizontaal over het lint geplaatst. Ook deze medaille kon in één van de toenmalige landstalen worden uitgereikt naargelang de voorkeur van de betrokkene. Aan burgerlijke rechthebbenden werden automatisch de Overwinningsmedaille en de Oorlogshedenkingsmedaille 1914-1918 toegekend.

*De Medaille
van de Politieke
Gevangene
1914-1918*

Het Kruis der Weggevoerden 1914-1918

Toegekend aan alle Belgen welke, gedurende de Eerste Wereldoorlog, naar Duitsland werden weggevoerd als werkweigeraars en er dwangarbeid dienden te verrichten.

Dit bronzen kruis werd gesticht op 27 november 1922 en er werden er een 55.000-tal van uitgereikt. Gedeporteerden welke, door hun leeftijd, in militaire dienst hadden kunnen gaan, konden geen aanspraak maken op dit ereteken. Weggevoerden welke stierven tengevolge van hun deportatie kregen het kruis van Ridder in de Orde van Leopold II met een gouden band op het lint posthuum toegekend.

Voor- en achterzijde van het kruis zijn identiek en dragen enkel de jaartallen "1914" and "1918" op de horizontale kruisarmen; het lint is donkerrood met chevrons in de Belgische kleuren.

*Het Kruis der
Weggevoerden
1914-1918*

De Koloniale Herinneringsmedaille 1914-1918

Uitgereikt aan alle personen welke dienden in de kolonie (Congo) op 4 augustus 1914 en bevolen werden op hun burgerlijke post te blijven en aan alle gemobiliseerde personen welke order kregen om hun burgerlijke post opnieuw in te nemen.

Deze vergulde bronzen medaille werd ingesteld op 20 juni 1935 en was identiek aan beide zijden : een vijfpuntige ster met een medaillon waarin een klimmende Belgische leeuw staat afgebeeld. De achtergrond van de medaille bestaat uit blaadjes en de bevestiging aan het

lint loopt via twee lauwertakken. Op het donkerblauwe lint, afgebiesd met de Belgische driekleur, is een staafje met de jaartallen "1914-1918" aangebracht.

*De Koloniale
Herinneringsmedaille
1914-1918*

De Medailles van het Nationaal Comité voor Hulp en Voeding 1914-1918

Toegekend voor hun diensten en toewijding aan diegenen die werkten voor het comité.

Deze medailles werden ingesteld op 31 mei 1919 in vier klassen : de 1ste Klasse (verguld brons met een rozet op het lint), de 2de Klasse in verguld brons, de 3de in zilver en de 4de Klasse in brons.

Deze veelvuldig uitgereikte medaille wordt ook wel enigszins denigrerend de "Bonenne-daille" genoemd naar de enorme hoeveelheden gedroogde bonen welke tijdens de oorlog werden gedistribueerd. De lijst van rechthebbenden, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 21 augustus 1920, besloeg niet minder dan 230 bladzijden ...

Op de voorzijde van de medaille staat het hoofd van een gekroonde vrouw (België voorstellend) binnenin een eikeloofkrans. De achterzijde toont in het midden de letters "CN" (Comité National) en de jaartallen "1914" en "1918" , met zowel erboven als eronder een korenaar. Omheen de medaillrand is een tweetalige tekst aangebracht : "EN SOUVENIR

*Nationaal Comité
1ste klasse*

*Nationaal Comité
2de klasse*

*Nationaal Comité
3de klasse*

*Nationaal Comité
4de klasse*

DE SA COLLABORATION - TER HERINNERING AAN ZIJN MEDEWERKING". Het lint is rood met witte randen.

De Medaille van de Nationale Wederopbouw 1914-1918

Uitgereikt, voor verdienste, aan administrateurs, commissarissen en alle anderen, werkend in instellingen en officiële organisaties welke waren opgericht om de materiële en menselijke oorlogsschade ter herstellen.

Deze medaille werd ingesteld, als een vergulde bronzen medaille, op 22 mei 1928 en toont, op de voorzijde, een vrouw (België voorstellend) met bloemen in de hand, tegen een achtergrond van een stad met een toren in reparatie. De achterzijde bestaat uit een beeld van de ruïnes van Ieper met de jaartallen "1914" en "1918" en met in een bord onderaan, versierd met twee eikelooftakjes, de tweetalige tekst : "SOUVENIR DE LA / RESTAURATION NATIONALE / AANDENKEN VAN DE / NATIONALE HERSTELLING ". Het lint is rood met twee blauwe strepen.

*De Medaille van
de Nationale
Wederopbouw
1914-1918*

De Medaille van Luik

Bestemd voor de verdedigers van de stad en de forten van Luik in 1914.

Deze bronzen medaille werd voor het eerst uitgereikt in april 1920 op een ceremonie waarbij de kroonprins (de latere koning Leopold III) en Generaal Leman (de bevelhebber van Luik in augustus 1914, toen de stad diende verdedigd te worden tegen de Duitse invallers) aanwezig waren. Alhoewel het om een niet-officiële medaille gaat, werd het dragen ervan door militairen in actieve dienst getolereerd. Luikenaars welke de Medaille van Politiek Gevangene hadden ontvangen en door een Duits gerechtshof in Luik veroordeeld waren, kregen eveneens deze medaille toegekend.

Op de voorzijde van de medaille staat het "Perron" (een monument in Luik) met een onderscheiding, enigszins lijkend op het Franse Erelegioen, in de achtergrond. Het jaartal "19/14" is aan weerszijden van het "Perron" aangebracht en omheen de rand staat "LA VILLE DE LIÉGE A SES VAILLANTS DEFENSEVRS" (Vanwege de stad Luik aan haar moedige verdedigers). De achterzijde toont een gevechtsscène met een vernielde bunker aan de Maas, enkele soldaten die nog steeds de verdediging op zich nemen en een gewonde soldaat. Het lint is in de kleuren van de stad : rood en geel. □

De Medaille van Luik

Tekst : Hendrik Meersschaert (Website : <http://www.medals.be>)

Foto's verzorgd door Jacques Van den Berghe

